

Prepravný poriadok Express Group, a.s.**platný od 1.7.2014**

Obsah

Obsah	2
Použité skratky	3
Výklad pojmov	3
1 ÚČEL VYDANIA A ROZSAH PLATNOSTI	7
1.1 Účel vydania.....	7
1.2 Rozsah platnosti.....	7
2 PREPRAVNÝ PORIADOK	8
2.1 Rozsah nákladnej dopravy.....	8
2.2 Zmluvné vzťahy.....	8
2.2.1 Dopyt na prepravu	8
2.2.2 Cenová ponuka.....	8
2.2.3 Uzatvorenie zmluvy.....	8
2.3 Nakladanie a vykladanie zásielok z a do železničných vozňov	9
2.4 Zisťovanie hmotnosti zásielky	10
2.5 Plombovanie a označovanie vozňov.....	10
2.6 Označenie vozňovej zásielky a vozňa	11
2.7 Plnenie právnych predpisov štátnej správy.....	12
2.8 Nákladný list a podanie zásielky na prepravu.....	12
2.9 Účtovanie	13
2.10 Zmena zmluvy	14
2.11 Prepravná prekážka	14
2.12 Prekážky pri dodaní.....	15
2.13 Veci vylúčené z prepravy.....	15
2.14 Nebezpečný tovar.....	15
2.15 Pobyť vozňa na vlečke.....	16
3 Zodpovednosť	16
3.1 Všeobecne	16
3.2 Reklamačné konanie.....	17
3.3 Náhrada škody z prepravy	19
3.4 Zodpovednosť dopravcu za škodu na zásielke.....	19
3.5 Likvidácia zásielky.....	20
4 Preprava za osobitných podmienok	20
4.1 Preprava mimoriadnej vozňovej zásielky.....	20
4.2 Preprava koľajových vozidiel na vlastných kolesách	21
4.3 Preprava v cisternových vozňoch	21

Použité skratky

ŽSR	- Železnice Slovenskej republiky
GR	- generálny riaditeľ
RID	- Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru
CIM	- Medzinárodná dohoda o preprave tovarov po železnici
UIC	- Medzinárodný zväz železníc
COTIF	- Dohovor o medzinárodnej železničnej preprave
AVV	- Zmluva o používaní nákladných vozňov
DPH	- daň z pridanej hodnoty
IČO	- identifikačné číslo organizácie
NL	- nákladný list
NHM	- Harmonizovaná nomenklatúra tovaru
VNVK	- všeobecné nakládkové a vykládkové koľaje
O-VM,1- VM	- obrys vozňov na železničné trate s rozchodom 1520 mm

Výklad pojmov

Dodacia lehota - určená alebo dohodnutá lehota, v rámci ktorej je dopravca povinný vozňovú zásielku prepraviť a pristaviť ju prijímateľovi alebo susednému dopravcovi na odber

Držiteľ vozňa – je ten, kto trvale hospodárne používa vozeň ako dopravný prostriedok, ktorého firemné označenie ako také je vyznačené na vozni alebo je uvedené v registri zaraditeľov

Dvojitá manipulácia - vykládka a súčasne nakládka toho istého vozňa, tým istým prepravcom

Havária pri nakladaní nebezpečného odpadu a pri jeho preprave - mimoriadna udalosť spôsobená ľudskou činnosťou, technickými poruchami alebo živelnými pohromami, ktorá spôsobí zhoršenie stavu životného prostredia

Intermodálna prepravná jednotka – UTI - kontajner, náves, výmenná nadstavba vhodná na intermodálnu prepravu

Intermodálna preprava - preprava viacerými druhmi dopravy, pomocou jednej a tej istej nákladovej jednotky kombinovanej dopravy bez manipulácií s jej obsahom počas prepravy

Kontrolné zisťovanie hmotnosti - preskúšanie správnosti údajov o hmotnosti vozňovej zásielky, udaných odosielateľom

Likvidácia zásielky - predaj alebo zničenie neodobratej alebo nedoručiteľnej vozňovej zásielky

Rýchloskaziteľný tovar - tovar, podliehajúci rýchlej skaze, ktorý vyžaduje v priebehu prepravy osobitnú ochranu pred vplyvom tepla alebo chladu

Manipulačný vlak - vlak určený na zvoz a rozvoz naložených a prázdnych vozňov a na vykonanie ďalších manipulačných úkonov

Nákladný list - tlačivo stanoveného vzoru a rozmerov, ktoré slúži ako doklad na uzatváranie prepravnej zmluvy pri preprave vozňovej zásielky.

Náhradný prepravný doklad - doklad, ktorý nahradzuje chýbajúci nákladný list

Nebezpečný odpad - odpad, ktorý svojimi vlastnosťami (napr. toxicitou, infekčnosťou, dráždivosťou, karcinogénnymi vlastnosťami) je alebo môže byť nebezpečný pre zdravie obyvateľstva alebo pre životné prostredie

Nebezpečný tovar - tovar, ktorý je prepravovaný podľa osobitných prepravných podmienok

Nové podanie - prijatie došlého tovaru na ďalšiu prepravu na písomný návrh prijímateľa so súhlasom dopravcu, v tom istom vozni, s novým nákladným listom do novej stanice príchodu a to aj keď prijímateľ časť tovaru vyložil alebo priložil

Objednávateľ prepravy - **Osoba alebo organizácia objednávajúca u dopravcu prepravu**

Obal - prepravný obal zodpovedajúci STN, ktorý chráni obsah vozňovej zásielky pri preprave pred stratou a poškodením, uľahčuje manipuláciu so zásielkou, vylučuje ohrozenie osôb, poškodenie inej vozňovej zásielky a prevádzkových prostriedkov dopravcu

Obchodný zákonník - zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník

Odosielateľ - právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá uzatvára s dopravcom zmluvu o preprave

Oprávnený zamestnanec - zamestnanec, ktorý má odbornú spôsobilosť na vykonávanie danej činnosti súvisiacej s prepravou tovarov po železnici

Peážna preprava - vnútroštátna preprava, ktorej časť prepravnej cesty vedie cez územie cudzieho štátu

Plachta - prepravná pomôcka, na ochranu niektorých druhov tovarov prepravovaných v otvorenom vozni, prípadne aj na iné účely

Platiteľ - právnická alebo fyzická osoba, ktorá uhrádza dovozné alebo prepravné

Plomba - uzáveru preukazujúca, že vozeň alebo kontajner neboli po uzavretí neoprávnene otvorené

Plná moc – splnomocnenie - doklad, v ktorom dopravca splnomocňuje splnomocnenca na vykonávanie v ňom uvedených určitých dispozícií s vozňovou zásielkou, podpis splnomocniteľa na doklade musí byť úradne overený

Predhláška - predbežná správa podávaná oprávneným zamestnancom dopravcu o pristavení vozňa na nakládku, vykládku v neobsadenej stanici

Preprava - činnosť, ktorou sa uskutočňuje premiestňovanie tovarov (vecí) dopravnými prostriedkami, realizuje sa na základe prepravnej zmluvy, uzatvorenej medzi dopravcom a prepravcom

Prepravca - súhrnný názov pre odosielateľa a prijímateľa

Prekážka pri dodaní - skutočnosť, ktorá znemožňuje vydanie vozňovej zásielky prijímateľovi v stanici príchodu z dôvodov odmietnutia vozňovej zásielky prijímateľom, pre nemožnosť vypátrania prijímateľa, alebo z iných dôvodov

Prepravná prekážka - skutočnosť, ktorá znemožňuje začať prepravu vozňovej zásielky alebo pokračovať v jej preprave do stanice príchodu z viny dopravcu, z dôvodov opatrení orgánov štátnej správy a orgánov činných v trestnom konaní, porúch v prevádzke dráhy, prírodných udalostí alebo iných príčin

Prepravný a tarifný vestník - periodická publikácia na uverejnenie prepravných a tarifných vyhlášok a pokynov v železničnej, cestnej, vodnej a leteckej doprave

Prepravná zmluva - zmluva o preprave uzatvorená medzi dopravcom a odosielateľom na vykonanie dopravných a obchodných činností za odplatu

Prepravné - dovozné a doplňujúce poplatky

Prepravný doklad - súhrnný názov pre doklad o uzatvorení prepravnej zmluvy vrátane jeho príloh

Pret'azenie - hmotnosť tovaru, o ktorú je prekročená hranica zaťaženia vozňa, najvyššia prípustná nakladacia hmotnosť, ktorá je vyznačená na vozni

Prevádzková doba dopravcu - doba, v ktorej dopravca poskytuje služby zákazníkovi, oznámi ju v stanici výveskou

Prijímateľ - právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorej je vozňová zásielka podľa prepravnej zmluvy určená

Priestory ŽSR - VNVK a iné miesta v stanici

Skupina vozňov - skupina 2 a viac vozňov, ktoré sú naložené rovnakým druhom tovaru v jednej stanici odchodu od jedného odosielateľa, určené jednému prijímateľovi do jednej stanice príchodu a sú podané jedným nákladným listom, je prílohou nákladného listu

Dohoda SMGS - Dohoda o medzinárodnej železničnej preprave tovaru

Smernice nakladania UIC - smernice o nakladaní a zabezpečení tovaru vo vozňoch

Splnomocniteľ - pri právnom úkone zastúpený dopravcom na základe plnej moci (plnomocenstva), v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocneného oprávnenia

Splnomocnenec - právnická osoba, fyzická osoba podnikajúca na základe živnostenského oprávnenia alebo fyzická osoba, ktorá na základe udelenej plnej moci dopravcom vykonáva za tieto subjekty podanie, prevzatie vozňovej zásielky alebo iné úkony, ten kto takto splnomocňuje iného je splnomocniteľ

Sprievodné listy - všetky doklady a písomnosti, ktoré sprevádzajú vozňovú zásielku do stanice príchodu a tvoria prílohu nákladného listu, do nákladného listu ich zapisuje a za ich správnosť zodpovedá odosielateľ, sú to napr.: osvedčenie o zdravotnom stave zvierat, vyhlásenie o akosti tovaru a pod.

Stanica - pri oddelenej prevádzke infraštruktúry od dopravných výkonov železničného podniku „stanica“ je útvar, ktorý je rozhodnutím viazaný na obchodovanie a miesto pre poskytovanie prepravných výkonov pri preprave tovarov a vecí

Stanica na ceste - stanica ležiaca na prepravnej ceste, v ktorej sa podľa potreby vykonávajú prepravné úkony s vozňovou zásielkou

Stanica neobsadená - miesto, kde dopravca poskytuje služby súvisiace s pristavovaním a odsunom vozňov v stanovenej dobe

Stanica odchodu - stanica uvedená v prepravnom doklade, v ktorej odosielateľ podáva a dopravca prijíma vozňovú zásielku na prepravu

Stanica príchodu - stanica uvedená v prepravnom doklade, do ktorej má dopravca prepraviť vozňovú zásielku

Vlečka - dráha, ktorá slúži vlastným prepravným potrebám prevádzkovateľa alebo iného subjektu na základe zmluvy a ústi do celoštátnej dráhy, regionálnej dráhy alebo do inej vlečky

Vozňová zásielka - tovar, na prepravu ktorého je potrebný aspoň jeden vozeň, tovar dlhých nedeliteľných predmetov na viacerých vozňoch, koľajové vozidlo na vlastných kolesách, prázdne vozne AVV a ostatné vozne, podané na prepravu jedným nákladným listom

Vozeň - koľajové vozidlo určené na prepravu tovarov (vecí)

Vozňová nálepka - nálepka, určená na označovanie vozňov z prepravných, dopravných a iných dôvodov

Tovar - vec alebo súhrn vecí, ktoré dopravca prevzal od odosielateľa na prepravu

Výveska - úplné alebo čiastočne vytlačené oznámenie, ktoré sa umiestňuje na verejne prístupných miestach v stanici pre informovanosť prepravcov o prepravných veciach

Zákazník - právnická alebo fyzická osoba, ktorá rokuje s dopravcom o prepravných a tarifných podmienkach

Zisťovanie hmotnosti - úkon vykonávaný pomocou váh, alebo iným spôsobom

Zisťovanie hmotnosti s platnosťou železničného váženia - zisťovanie hmotnosti, ktoré vykonáva dopravca na svojej vlastnej váhe podľa zmluvne dohodnutých podmienok s dopravcom

Zmena prepravnej zmluvy - úkon, ktorým sa na písomný návrh odosielateľa, prijímateľa, splnomocnenca mení obsah pôvodnej prepravnej zmluvy

1 ÚČEL VYDANIA A ROZSAH PLATNOSTI

1.1 Účel vydania

Tento dokument stanovuje popis činností pri zabezpečovaní hlavnej činnosti spoločnosti Express Group a.s. a stanovenie právomocí a zodpovedností pri preprave vecí po železnici medzi dopravcom a fyzickými osobami a právnickými osobami zúčastnenými na preprave, stanovuje podmienky uzavretia Rámcovej zmluvy o preprave vecí a z nej vychádzajúce jednotlivé Zmluvy o preprave vecí podľa § 610 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka. Neupravuje ceny a cenové podmienky. Definuje taktiež obchodno-prepravné podmienky spoločnosti.

Obchodno-prepravné podmienky, ktoré nie sú upravené týmto dokumentom, sa riadia ustanoveniami Všeobecných prepravných podmienok pre medzinárodnú železničnú nákladnú prepravu (VPP CIM) a jednotných právnych predpisov pre zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave tovaru (JPP CIM).

Právne vzťahy súvisiace s prepravou tovaru (vecí) vo vnútroštátnej preprave, ktoré nie sú upravené týmto dokumentom budú posudzované v zmysle ustanovení zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka.

Tento prepravný poriadok je vydaný na základe § 7 Zákona č. 514/2009 Z.z o doprave na dráhach.

1.2 Rozsah platnosti

Prepravný poriadok je záväzný v celom svojom rozsahu pre všetkých zákazníkov, ktorí vstupujú do zmluvného vzťahu so spoločnosťou.

2 PREPRAVNÝ PORIADOK

2.1 Rozsah nákladnej dopravy

Dopravca prevádzkuje nákladnú dopravu pre vnútroštátnu prepravu zásielok z odosielacej stanice do stanice určenia a pre medzinárodnú prepravu zásielok z pohraničnej prechodovej stanice do stanice určenia, z odosielacej stanice do pohraničnej prechodovej stanice a z pohraničnej prechodovej stanice do inej pohraničnej prechodovej stanice po celoštátnej dráhe v správe ŽSR alebo iných manažérov infraštruktúry vrátane peážnych tratí a tratí širokého rozchodu, prepravuje vozňové zásielky.

2.2 Zmluvné vzťahy

2.2.1 Dopyt na prepravu

Objednávateľ prepravy (ďalej len objednávateľ), je povinný pred predpokladanou prepravou zaslať mailom, faxom alebo poštou dopravcovi dopyt na prepravu, s nasledovnými údajmi:

- údaje zákazníka (meno, adresa, IČO)
- odosielacia stanica, resp. pohraničná prechodová stanica
- stanicu určenia, resp. pohraničná prechodová stanica
- tovar (druh, NHM)
- hmotnosť tovaru na vozni, resp. vlaku
- počet vozňov
- druh vozňov
- obdobie prepravy
- príp. iné.

2.2.2 Cenová ponuka

Obchodný manažér na základe údajov z dopytu od objednávateľa vypracuje najneskôr do 2 pracovných dní od obdržania dopytu cenovú ponuku a odošle ju objednávateľovi.

Cenová ponuka musí obsahovať :

- údaje dopravcu (meno, adresa, IČO, kontaktné údaje)
- odosielaciu stanicu, resp. pohraničnú prechodovú stanicu
- stanicu určenia, resp. pohraničnú prechodovú stanicu
- tovar (druh, NHM)
- hmotnosť tovaru na vozni, resp. vlaku
- počet vozňov
- druh vozňov
- obdobie platnosti cenovej ponuky
- príp. iné
- cena bez DPH

2.2.3 Uzatvorenie zmluvy

V prípade akceptovania cenovej ponuky objednávateľom musí obchodný manažér vypracovať návrh Rámcovej zmluvy o preprave veci alebo Zmluvy o preprave veci. Rámcovú zmluvu o preprave veci i Zmluvu o preprave veci schvaľujú min. dvaja členovia predstavenstva. Zmluvný vzťah medzi dopravcom a objednávateľom sa považuje za uzavretý po podpise Zmluvy o preprave veci (Ďalej len Zmluva). Ak bola uzatvorená Rámcová zmluva o preprave veci, tak sa vypracováva Dohoda o cene, ktorá stanovuje podmienky na realizáciu konkrétnej prepravy, cenu za túto prepravu, doplňujúce a ostatné poplatky

a prípadné doplnkové služby, vypracováva sa podľa režimu prepravy (vnútroštátna, dovoz, vývoz, tranzit) a každá jedna dohoda sa schvaľuje štatutármi spoločnosti. Ak sa uzatvorila zmluva o preprave vecí, tak táto samotná obsahuje údaje z Dohody o cene.

Preprava sa vykoná na základe Objednávky prepravy, potvrdenia objednávky zo strany dopravcu a priložených prepravných dokladov zo strany dopravcu.

Objednávateľ prepravy (ďalej len objednávateľ), je povinný najneskôr 48 hodín pred zamýšľanou prepravou zaslať dopravcovi objednávku prepravy, kde sú uvedené tieto náležitosti :

- údaje zákazníka (meno, adresa, IČO, kontaktné údaje)
- miesto odovzdania vlaku
- tovar (druh, hmotnosť)
- plánovaný čas odovzdania vlaku
- parametre vlaku (netto, brutto, dĺžka)
- použité vozne (počet a rad)
- stanica a železnica určenia, pohraničná priechodová stanica
- potvrdenie zákazníka
- prípadne cenu

Zmluvné dokumenty môže od objednávateľa prepravy uzatvárať len oprávnená (podľa obchodného registra a živnostenského registra alebo splnomocnenia) osoba. Originál splnomocnenia musí byť odovzdaný dopravcovi.

2.3 Nakladanie a vykladanie zásielok z a do železničných vozňov

Za naloženie a vyloženie zásielky z a do železničných vozňov zodpovedá prepravca. Prepravcovia sú povinní nakladať a vykladať v zmysle nakladacích predpisov UIC tohto poriadku tak, aby neohrozili bezpečnosť osôb, nespôsobili poškodenie zásielok, vozňov a prevádzkových zariadení.

Odosielateľ je povinný nahradiť dopravcovi všetky škody, ktoré vznikli nedodržaním ustanovení Smernice nakladania UICa tohto poriadku.

Pri nakladaní tovaru do železničných vozňov je potrebné dodržiavať v závislosti od povahy tovaru zásady v Smernici nakladania UICa hlavne:

- zabezpečiť tovar v železničnom vozni proti bežným otrasom
- zabezpečiť tovar v železničnom vozni vzhľadom na jeho povahu (hnieť, hrdzavenie, vznietenie)
- zásielka by mala vzhľadom na charakter tovaru tvoriť súdržný celok
- rozložiť tovar zásadou rovnomerného zaťaženia náprav
- zabezpečiť otvorenie dverí loženého vozňa
- zabezpečiť zaklesné háky dverí vozňa proti otvoreniu pri bežných otrasoch
- naložiť zásielku tak, aby neprekročila hranicu zaťaženia vozňa stanovenú záťažovou tabuľkou na vozni

Zásielku, ktorá nie je uložená podľa Smernice nakladania UIC a tohto poriadku, odmietne dopravca prijať na prepravu a vyzve odosielateľa na odstránenie nedostatku. Náklady za predĺženie pobytu vozňa uhradí subjekt, ktorý chybu spôsobil. V prípade poškodenia vozňa, alebo jeho neoddeliteľných súčastí dopravca vyúčtuje subjektu, ktorý poškodenie spôsobil, náhradu škody.

Doprovca preberá zodpovednosť za vzniknuté chyby počas prepravy, ktoré mohli byť odhalené pri preberaní zásielky na prepravu vizuálnou kontrolou. Ak vznikne počas prepravy také poškodenie, ktoré nebolo možné zamestnancom dopravcu zistiť pri preberaní vozňa, dopravca nenesie zodpovednosť

Po uskutočnení prepravy tovaru je nevyhnutné:

- odovzdať vozne nepoškodené a čisté s odobratými plombami a odstránenými nálepkami z predošlých prepráv
- vrátiť nepoškodené a čisté prepravné pomôcky patriace dopravcovi
- odovzdať nepoškodené oddeliteľné súčasti na vozni nasadené sa svojich miestach

Zásielku, ktorá nezodpovedá uvedeným zásadám, odmietne dopravca prijať na prepravu a vyzve odosielateľa na odstránenie nedostatku.

V prípade poškodenia vozňa, alebo jeho neoddeliteľných súčastí dopravca vyúčtuje subjektu, ktorý poškodenie spôsobil, náhradu škody.

Hmotnostnými obmedzeniami platnými pre prepravnú cestu sú:

- hmotnosť na nápravu
- hmotnosť na bežný meter vozňa
- hmotnosť zásielky dlhých predmetov naložených na dvoch alebo niekoľkých vozňoch
- hmotnosti stanovené pre prepravu rýchlymi vlakmi

Na žiadosť odosielateľa zástupca dopravcu oznámi hmotnostné obmedzenia pre príslušnú prepravu. Za dodržanie hmotnostných obmedzení zodpovedá odosielateľ.

Za zdržanie železničného vozňa od času zistenia prekročenia hranice zaťaženia do odstránenia chyby, vyúčtuje dopravca zákazníkovi, ktorý chybu spôsobil, náhradu škody.

2.4 Zisťovanie hmotnosti zásielky

Odosielateľ je povinný v nákladnom liste uviesť skutočnú hmotnosť zásielky pre účely uzatvorenia prepravnej zmluvy.

Doprovca je oprávnený preskúšať správnosť hmotnosti zásielky uvedenej odosielateľom v nákladnom liste. Za škody a chyby vzniknuté udaním nesprávnej hmotnosti zásielky zodpovedá odosielateľ. Dopravca berie na zodpovednosť za hmotnostné rozdiely iba v prípade, že budú doložené verifikovanými dokladmi o prevážení zásielky u odosielateľa a prijímateľa.

2.5 Plombovanie a označovanie vozňov

Plombovanie vozňov je nevyhnutné z dôvodu zabezpečenia právnej zodpovednosti za zásielku loženú v železničnom vozni.

Ak v Dohode nie je uvedené inak plombovať sa musia:

- naložené kryté vozne
- naložené cisternové vozne
- naložené vozne na prepravu voľne ložených práškových hmôt
- vysokostenné naložené vozne prikryté plachtami, ak sa použili namiesto krytých vozňov
- prázdne kryté vozne odosielané do dezinfekcie
- naložené vozne s odosielateľovými zámkami
- naložené a prázdne chladiace vozne
- naložené intermodálne prepravné jednotky

Neplombujú sa vozne ktoré prišli z cudziny a majú colné plomby a sú prepravované ďalej vnútroštátnym nákladným listom.

Odosielateľ je povinný plombovať určené vozne plombami, ktoré si zabezpečí sám alebo prostredníctvom dopravcu na základe vlastného rozhodnutia. Dopravca i odosielateľ sú povinní viesť presnú evidenciu použitých plomb. Na plombovanie vozňov sa musia použiť len plomby neporušené.

Plomby musia mať náležitý Certifikát, osvedčujúci technický stav plomby z hľadiska bezpečnosti, vydaný Skúšobným ústavom dopravnej a stavebnej techniky Žilina, š.p. Plomby musia obsahovať tieto údaje:

- číslo plomby
- séria plomby

Vo vnútroštátnom nákladnom liste v stĺpci 13 „Pomenovanie tovaru, označenie, počet, druh obalu“ odosielateľ zapíše druh, počet a čísla použitých plomb.

Druh, počet a čísla použitých plomb odosielateľ zapíše do vnútroštátneho NL do stĺpca 13 „Pomenovanie tovaru, označenie, počet, druh obalu“ a prípade medzinárodnej prepravy do nákladného listu CIM v stĺpci 21 „Pomenovanie tovaru“.

Plomby sa na krytých vozňoch zavesujú po oboch stranách vozňa na dvere, na všetky otvory a vetracie okienka, ktoré sa nedajú bezpečne uzavrieť zvnútra, alebo ktoré nie sú chránené proti zásahu zvonku mrežami. Ak je zaklesný dverný hák bez záchytiak, slúžiacich na to, aby hák pri otrasoch počas prepravy nevyskočil zo základného oka, pred plombovaním sa hák upevní k oku. Za uzatvorenie a zabezpečenie otvorov z vnútornej strany vozňa zodpovedá odosielateľ. Dopravca je povinný označiť ucelenú súpravu vozňov pred prijatím na prepravu vozňovými a doplnkovými nálepkami. Povinnosť polepovať vozne môže dopravca preniesť na prepravcu na základe zmluvy. V ucelenej súprave vozňov sa polepí prvý a posledný vozeň z oboch strán a k sprievodným listinám sa pre prípad vyradenia vozňa priložia 4 kusy nálepiek.

2.6 Označenie vozňovej zásielky a vozňa

Odosielateľ je povinný podať vozňovú zásielku na prepravu v riadnom obale, ktorý chráni tovar počas prepravy pred stratou a poškodením, ale aj v prípade, ak hrozí nebezpečenstvo, že by nebalený tovar počas prepravy svojimi vlastnosťami mohol spôsobiť škodu osobám, na prevádzkových prostriedkoch, na životnom prostredí alebo na inej vozňovej zásielke.

Za riadny prepravný obal sa považuje obal zodpovedajúci Slovenským technickým normám (ďalej len STN) pre prepravné obaly a nariadeniam orgánov štátnej správy.

O balení a označovaní nebezpečného tovaru platia ustanovenia Poriadku pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (RID - Dodatok C k Dohovoru COTIF).

Pri preprave vozňových zásielok je odosielateľ povinný:

- na otvorenom používať obaly, vypchávky, upevňovací materiál a pod. z nehorľavého materiálu,
- v krytom vozni odosielateľ umiestni na vnútornú stenu vozňa pri oboch dverách lístky s údajmi:
 - stanica odchodu,
 - stanica príchodu,
 - prijímateľ,
 - druh tovaru a hmotnosť vozňovej zásielky.
- na otvorených vozňoch pri vozňových zásielkach pozostávajúcich z kusov alebo zväzkov, odosielateľ pripevní tieto lístky z oboch strán vozňa na tovar alebo vozeň.

Ak povaha tovaru vyžaduje, aby sa s ním pri nakládke a vykládke, prípadne pri prekládke zaobchádzalo určitým spôsobom, alebo aby sa ukladal v určitej polohe, označí odosielateľ každý kus príslušnou manipulačnou značkou, podľa STN pre označovanie prepravných obalov (napr. ťažisko a pod.). Príslušné nálepky na žiadosť odosielateľa poskytne dopravca.

Stanica odchodu ihneď po prijatí vozňovej zásielky na prepravu označí ju na oboch pozdĺžnych stranách vozňa vozňovými a doplnkovými nálepkami. Označovanie vozňa vozňovými a doplnkovými nálepkami môže dopravca dohodnúť zmluvne s odosielateľom.

2.7 Plnenie právnych predpisov štátnej správy

Pred podaním zásielky na prepravu musí odosielateľ zabezpečiť riadne plnenie colných predpisov a predpisov orgánov štátnej správy. V stanici určenia zodpovedá za toto plnenie predpisov prijímateľ.

Doprovca nie je povinný skúmať úplnosť záznamov a správnosť údajov v sprievodných listinách. Za všetky škody, ktoré vzniknú z toho, že sprievodné listiny sú neúplné, nesprávne alebo nesprávne vyplnené, zodpovedá odosielateľ.

Všetky sprievodné listiny, ktoré sú nevyhnutné pre plnenie predpisov orgánov štátnej správy musí odosielateľ priložiť k nákladnému listu a zapísať ich do príslušnej časti, vo vnútroštátnej preprave do stĺpca 15 „Prílohy k NL“ a v medzinárodnej preprave do medzinárodného nákladného listu CIM do stĺpca 9 „Prílohy“.

Spôsob colného prejednávania zásielok dohodne odosielateľ alebo prijímateľ zásielky s príslušným colným úradom a s výsledkom oboznámi dopravcu formou e-mailovej správy. Počas colného konania týkajúceho sa zásielky vyúčtuje dopravca zákazníkovi platby podľa dohody.

2.8 Nákladný list a podanie zásielky na prepravu

Pri podaní vozňovej zásielky na prepravu je odosielateľ povinný odovzdať dopravcovi riadne vyplnený a potvrdený nákladný list. Ten je dokladom na určenie vzájomných práv a povinností vyplývajúcich zo Zmluvy.

Nákladný list musí byť vyplnený na všetkých dieloch podľa predtlaču. Údaje v nákladnom liste musia byť napísané priepisom paličkovým písmom, a to guľkovým perom, písacím strojom, alebo tlačou vo všetkých dieloch čitateľne. Povoľuje sa čitateľný odtlačok pečiatky, pokiaľ obsahuje všetky predpísané údaje. Opravy zápisov odosielateľa v nákladnom liste nie sú povolené.

Nákladný list je tlačivo stanoveného vzoru a rozmerov.

Vnútroštátny nákladný list pozostáva z 5 dielov:

- účtovný list (1. diel nákladného listu)
- nákladný list (2. diel nákladného listu)
- odberný list (3. diel nákladného listu)
- druhopis účtovného listu (4. diel nákladného listu)
- druhopis nákladného listu (5. diel nákladného listu).

Medzinárodný nákladný list CIM:

- Prvopis nákladného listu (1. diel nákladného listu)
- Karta (2. diel nákladného listu)
- Odberný/colný list (3. diel nákladného listu)
- Druhopis nákladného listu (4. diel nákladného listu)
- Účtovný list (5. diel nákladného listu).

Zásielka je prevzatá na prepravu potvrdením všetkých dielov nákladného listu dátumovou pečiatkou v stanici odosielacej a potvrdením zákazníkom spôsobom:

- právnická osoba registrovaná v obchodnom registri: čitateľným podpisom s menom a priezviskom, prideleným identifikačným číslom organizácie a odtlačkom pečiatky, alebo zapíše svoje obchodné meno, presnú adresu, čitateľný podpis s menom a priezviskom, zápisom druhu dokladu, čísla dokladu (občiansky preukaz alebo pas), ktorým potvrdí svoju totožnosť

- fyzická osoba podnikajúca na základe živnostenského oprávnenia: čitateľným podpisom s menom a priezviskom, prideleným identifikačným číslom organizácie a odtlačkom pečiatky, alebo zapíše svoje obchodné meno, presnú adresu, čitateľný podpis s menom a priezviskom, zápisom druhu dokladu, čísla dokladu (len občiansky preukaz alebo pas), ktorým potvrdí svoju totožnosť
- fyzická osoba ako odosielateľ : čitateľným podpisom s menom a priezviskom zápisom druhu dokladu, čísla dokladu (len občiansky preukaz alebo pas), ktorým potvrdí svoju totožnosť

Takto potvrdený nákladný list je dokladom o uskutočnení prepravného výkonu za podmienok stanovených Zmluvou o preprave vecí a za cenu stanovenú v tejto zmluve a slúži ako podklad pre správnu fakturáciu zrealizovaných prepráv. Potvrdený nákladný list je zároveň podkladom na reklamačné konanie.

Doklad o uskutočnení prepravného výkonu pre odosielateľa je druhopis nákladného listu, potvrdený dátumovou pečiatkou v odosielacej stanici. Dopravca ho vydá odosielateľovi.

Odosielateľ zodpovedá za všetky výdavky a škody, ktoré vzniknú dopravcovi tým, že údaje odosielateľa v nákladnom liste sú nesprávne, nepresné alebo neúplné, alebo nie sú uvedené na určenom mieste, alebo odosielateľ neuviedol údaje predpísané v Poriadku RID.

Odosielateľ zodpovedá za správnosť a úplnosť svojich zápisov v hrubo orámovanej časti nákladného listu ,čo potvrdí v stĺpci 31 vnútroštátneho nákladného listu a v stĺpci 29 nákladného listu CIM „Miesto a dátum vystavenia“.

Ak dopravca zistí pred prijatím zásielky na prepravu, že zápisy v nákladnom liste sú:

- nesprávne, odmietne prijať nákladný list
- neúplné, požiada odosielateľa o ich doplnenie.

Dopravca je oprávnený kedykoľvek preskúmať obsah zásielky, či súhlasí so zápismi v nákladnom liste a či sú splnené ustanovenia tohto poriadku, prípadne podmienky, zmluvne dohodnuté medzi prepravcom a dopravcom.

K preskúmaniu obsahu zásielky dopravca prizve odosielateľa alebo prijímateľa (podľa toho, či sa zásielka nachádza v odosielacej stanici, alebo v stanici určenia). Ak sa prizvaný nedostaví, preskúmanie sa vykoná v prítomnosti inej osoby, ktorá nie je zamestnancom dopravcu.

V nácestnej stanici môže dopravca preskúmať obsah zásielky, ak to vyžadujú potreby železničnej prevádzky, právne predpisy orgánov štátnej správy, alebo rozhodnutia štátnych orgánov.

O preskúmaní obsahu zásielky spíše dopravca Súpis o skutkovej podstate, v ktorom uvedie príčinu a výsledok preskúmania. O jej spísaní vykoná záznam vo vnútroštátnom alebo medzinárodnom nákladnom liste a informuje objednávateľa prepravy. Kópiu Súpisu o skutkovej podstate pripojí dopravca k nákladnému listu.

V prípade straty nákladného listu počas prepravy vydá dopravca prijímateľovi náhradný nákladný list.

S jedným nákladným listom je možné podať na prepravu viac naložených vozňov ak vozňové zásielky sú od jedného odosielateľa určené jednému prijímateľovi, do jednej stanice určenia a sú podané v ucelenom vlaku. Prílohou nákladného listu bude výkaz vozňov vyhotovený odosielateľom na predpísanom tlačive, v piatich vyhotoveniach.

2.9 Účtovanie

Účtovanie ceny za prepravné služby

Dopravca účtuje cenu za prepravné služby na základe Zmluvy o preprave vecí.

Okrem ceny za prepravné služby dopravca účtuje na ťarchu prepravcu čiastky zaplatené orgánom štátnej správy, alebo iným organizáciám spojené so starostlivosťou o vozňovú zásielku.

Tarifnou hmotnosťou, rozhodujúcou pre výpočet dovozného, sa rozumie súčet matematicky zaokrúhlených hmotností jednotlivých vozňových zásielok uceleného vlaku alebo skupiny vozňov na celú tonu. Matematickým zaokrúhľovaním sa rozumie zaokrúhľovanie do 0,5 t smerom nadol a pre 0,5 t a viac smerom nahor.

Doprovca je oprávnený doúčtovať všetky nedoplatky v zmysle platného Obchodného a Občianskeho zákonníka.

Pri zistení nesprávneho výpočtu ceny za prepravu z dôvodu nesprávnych alebo neúplných zápisov odosielateľa v nákladnom liste dopravca vyúčtuje rozdiel odosielateľovi.

2.10 Zmena zmluvy

Objednávateľ môže navrhnúť zmenu Zmluvy o preprave vecí. Zmenu Zmluvy môže na základe písomnej plnej moci navrhnúť aj splnomocnená osoba. Návrh na zmenu prepravnej zmluvy podáva písomne. Zmenou Zmluvy nie je možné zapríčiniť rozdelenie vozňovej zásielky.

Objednávateľ môže navrhnúť, aby:

- zásielka bola vrátená odosielateľovi v odosielacej stanici
- zásielka bola vrátená odosielateľovi do odosielacej stanice
- bol zmenený prijímateľ zásielky
- bola zmenená stanica určenia

V medzinárodnej preprave je možné vykonať zmenu zmluvy len v časti prepravy realizovanej dopravcom Express Group, a.s. bez vplyvu na prepravu nadväzujúcim dopravcom.

V prípade ak dopravca nemôže uskutočniť zmenu Zmluvy (orgány štátnej správy, prevádzkové problémy) odošle objednávateľovi stanovisko. Dopravca po obdržaní návrhu na zmenu Zmluvy, ak s ňou súhlasí, odošle objednávateľovi cenovú ponuku, a zároveň potvrdenie realizácie zmeny prepravnej zmluvy, kde sa uvedie číslo a dátum povolenia. Ak objednávateľ cenovú ponuku akceptuje, odošle dopravcovi objednávku pre jednorazovú prepravu, na základe ktorej sa predmetná preprava vykoná. Potvrdenie zmeny Zmluvy bude potvrdené odtlačkom dátumovej pečiatky bude prílohou Nákladného listu. Do nákladného listu sa uvedie záznam o vzniku zmeny Zmluvy. Zmena musí byť podaná písomne a podpísaná oboma zmluvnými stranami aspoň v elektronickej podobe.

2.11 Prepravná prekážka

Prepravná prekážka nastáva, ak po prijatí zásielky na prepravu nemožno s prepravou vozňovej zásielky začať, alebo v nej pokračovať po pôvodne určenej ceste. Dopravca prepraví vozňovú zásielku do stanice určenia po vzájomnej dohode s objednávateľom inej prepravnej ceste, ak možno inú cestu použiť. Dovozné sa však účtuje na základe vzájomnej dohody a obojstranne potvrdených zmenených prepravných podmienok.

Prepravné prekážky spôsobujú:

- a) prírodné udalosti
- b) poruchy v prevádzke ŽSR
- c) opatrenia orgánov štátnej správy a orgánov činných v trestnom konaní
- d) príčiny na strane prepravcu
- e) chyby z nesprávneho nakladania
- f) vyššia moc

Ak nie je možné pokračovať v preprave z dôvodu prepravnej prekážky, dopravca, ihneď vyzve objednávateľa telefónom, faxom alebo e-mailom, aby dal písomný vykonateľný návrh do 3. dní, ako so zásielkou postupovať. Táto lehota začína plynúť nultou hodinou dňa, nasledujúceho po dni, keď dopravca odoslal výzvu odosielateľovi. Ak objednávateľ v stanovenej lehote nepodá vykonateľný návrh ako so zásielkou postupovať, dopravca postupuje v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka.

Ak vznikne prepravná prekážka z viny prepravcu, alebo v dôsledku nesprávneho naloženia, dopravca preúčtuje objednávateľovi náklady na odstránenie prepravnej prekážky za čas od podania správy o vzniku prepravnej prekážky až do jej ukončenia a odchodu vozňa zo stanice. O vzniku prepravnej prekážky upovedomuje dopravca objednávateľa, prijímateľa a odosielateľa zásielky. Ak prepravná prekážka pominie skôr ako dôjde vykonateľný návrh, dopravca odošle vozňovú zásielku ďalej do stanice určenia bez toho, aby vyčkal, až návrh dôjde. Dopravca o tom upovedomí objednávateľa.

2.12 Prekážky pri dodaní

Ak prijímateľ odmietne prevziať vozňovú zásielku, ak nemožno vypátrať prijímateľa, alebo ak dopravca nemôže vozňovú zásielku dodať z iných príčin, dopravca oboznámi bezodkladne objednávateľa, telefónom, faxom alebo e-mailom o vzniku prekážky pri dodaní a požiada ho o urýchlené zaslanie vykonateľného návrhu, ako postupovať s vozňovou zásielkou.

Ak vznikne prekážka pri dodaní dopravca preúčtuje objednávateľovi náklady na odstránenie tejto prekážky za čas od podania správy o vzniku prekážky pri dodaní až do jej ukončenia a odchodu vozňa zo stanice. Ak prekážka pri dodaní pominie skôr ako dôjde návrh od objednávateľa pri zmene prepravnej zmluvy, objednávateľa o tom vyrozumie dopravca.

Objedávateľ je povinný dať akýkoľvek vykonateľný návrh telefónom, faxom alebo e-mailom dopravcovi.

2.13 Veci vylúčené z prepravy

Dopravca považuje za veci vylúčené z prepravy také látky alebo predmety:

- ktoré by svojimi vlastnosťami, rozmermi alebo hmotnosťou ohrozovali bezpečnosť železničnej prevádzky
- ktorých preprava je zakázaná orgánmi štátnej alebo právnymi predpismi
- ktoré sú vylúčené z prepravy podľa Poriadku pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru – Poriadok RID

Ak dopravca po prijatí zásielky na prepravu zistí, že daná vozňová zásielka odporuje zásadám vylúčenia z prepravy, dopravca alebo objednávateľ uvedie do nákladného listu nesprávne údaje a tak zatají informácie o nebezpečnom tovare (zlé NHM označenie, nesprávne pomenovanie alebo vlastnosti tovaru...) vyberie od zákazníka, ktorý poškodenie spôsobil, náhradu škody.

2.14 Nebezpečný tovar

Pri vnútroštátnej aj medzinárodnej preprave nebezpečného tovaru platia ustanovenia Poriadku RID - dodatku C k dohovoru COTIF vrátane prílohy č.1 a osobitné predpisy podľa zákona o dráhach.

Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je odosielateľom, dopravcom alebo prijímateľom nebezpečného tovaru, je povinná podľa zákona o dráhach ustanoviť bezpečnostného poradcu na prepravu nebezpečného tovaru, ak celkový objem prepravovaného nebezpečného tovaru presahuje 50 ton za kalendárny rok.

2.15 Pobyť vozňa na vlečke

Pobyť vozňa si dopravca uplatňuje za čas, ktorý vozeň strávi na kofajach vlečky z dôvodu naložky/vykládky podľa podmienok ustanovených v Dohode. Pobyť vozňa plynie od obsluhy kedy bol vozeň odovzdaný na vlečku odovzdávkovým listom (ďalej len OL) do obsluhy kedy bol vozeň vrátený z vlečky návratovým vlečkovým listom (ďalej len NVL).

Začiatok pobytu sa stanoví vzhľadom na čas príchodu obsluhy a počtu pristavených vozňov, kde sa k času príchodu obsluhy pripočíta jedna minúta na každý vozeň na vykonanie prehliadky. Čas začiatku pobytu sa zaokrúhli na najbližšiu vyššiu hodinu.

Odovzdávkový list musí obsahovať náležitosti:

- číslo železničnej stanice
- číslo dokladu
- čas príchodu obsluhy
- čas pristavenia všetkých vozňov na vlečku na jeden OL
- počet vozňov
- čísla vozňov
- začiatok pobytu pre jednotlivé vozne
- poznámky v prípade potreby
- podpis a pečiatku odovzdávajúcej strany s dátumom

Návratový vlečkový list musí obsahovať náležitosti:

- číslo železničnej stanice
- číslo dokladu
- čas odsunutia vozňov z vlečky na miesto odovzdávky
- čas odchodu obsluhy
- počet vozňov
- čísla vozňov
- ukončenie pobytu pre jednotlivé vozne
- poznámky v prípade potreby
- podpis a pečiatku odovzdávajúcej strany s dátumom

Doprovca má povinnosť vystavovať pre vozne na vlečku OL a odosielateľ zásielky má povinnosť zabezpečiť vystavenie NVL pre vozne z vlečky. Pobyť vozňa sa nevzťahuje na vozne odosielateľa.

3 Zodpovednosť

3.1 Všeobecne

Doprovca zo Zmluvy, Dohody a prepravnej zmluvy zodpovedá prepravcom a prepravcovia zodpovedajú dopravcovi podľa príslušných ustanovení tohto poriadku, ustanovení Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka. Akékoľvek dohody dopravcu s prepravcami, ktoré by mali vylúčiť, alebo obmedziť zodpovednosť zo Zmluvy, Dohody a prepravnej zmluvy určenú zákonom a navrhnutú týmto poriadkom sú neplatné.

Doprovca zodpovedá za škody, ktoré vzniknú na prepravovanej zásielke úplnou, čiastočnou stratou, alebo poškodením v čase od prevzatia zásielky na prepravu od odosielateľa, resp. iného železničného podniku až do jej vydania prijímateľovi, resp. inému železničnému podniku.

Situácie, ktoré môžu klásť zodpovednosť dopravcu, odosielateľa, alebo neodvratiteľné konanie tretích osôb sa zisťujú Súpisom skutkovej podstaty a Protokolom o poškodení nákladného vozňa, ktorú spisuje dopravca podľa zistených skutočností.

Ak dopravca zistí, predpokladá čiastočnú stratu alebo poškodenie tovaru, alebo ak to tvrdí osoba oprávnená disponovať tovarom, dopravca je povinný podľa druhu škody bezodkladne, pokiaľ je to možné v prítomnosti oprávnenej osoby, vyhotoviť Súpis skutkovej podstaty, v ktorom sa uvedie stav tovaru, jeho hmotnosť a pokiaľ je to možné tiež rozsah a príčinu škody, ako aj čas jej vzniku. Dopravca na žiadosť prepravcu spisuje Súpis skutkovej podstaty na zistený úbytok na hmotnosti pri zásielke došlej v neporušenom vozni a s neporušenými plombami, alebo s neporušeným povrchom nákladu prepravovaného v otvorenom vozni. Táto zápisnica nie je podkladom na začatie reklamačného konania voči dopravcovi. Dopravca je povinný zistiť stav zásielky a bezodkladne spísať Súpis skutkovej podstaty, ak zistí úplnú alebo čiastočnú stratu, alebo poškodenie zásielky. Výsledok zistenia potvrdia v Súpise skutkovej podstaty osoby, ktoré sa zúčastnili zisťovania stavu zásielky a spísania tohto súpisu. Ak dopravca zisťuje stav zásielky a spisuje Súpis skutkovej podstaty v stanici určenia bez prítomnosti prepravcu, prizve na zistenie aspoň jednu osobu, ktorá nie je zamestnancom dopravcu.

Ak oprávnená osoba neuzná zistenia uvedené v Súpise skutkovej podstaty, môže požiadať, aby stav a hmotnosť tovaru, ako aj príčinu a rozsah škody zistil znalec určený stranami prepravnej zmluvy alebo súdom. Pre toto konanie platia vnútroštátne predpisy štátu, v ktorom sa zistenie koná.

O spísaní Súpisu skutkovej podstaty vykoná dopravca záznam vo vnútroštátnom nákladnom liste do stĺpca 55 „Len záznamy dopravcu“ a v medzinárodnom nákladnom liste CIM do stĺpca č. 54 „Komerčná zápisnica“ kódom 49 a slovným popisom „Súpis skutkovej podstaty“ a kópiu Súpisu skutkovej podstaty pripojí k nákladnému listu.

Ak dopravca zistí, predpokladá alebo mu držiteľ vozňa nahlásil poškodenie vozňa, stratu alebo poškodenie oddeliteľných súčastí, vystaví bezodkladne, pokiaľ je to možné v prítomnosti držiteľa vozňa, Protokol o poškodení nákladného vozňa, v ktorom uvedie druh poškodenia alebo straty, prípadne príčinu poškodenia a čas jej vzniku.

Ak prijímateľ pri odbere zásielky zistí porušenosť alebo neúplnosť zásielky alebo okolnosti, ktoré tomu nasvedčujú, požiada dopravcu najneskoršie pri odbere zásielky o zistenie jej stavu.

3.2 Reklamačné konanie

Práva z prepravy vozňových zásielok uplatňujú zákazníci zodpovední zo Zmluvy, Dohody a prepravnej zmluvy, prípadne splnomocnená osoba.

Prepravca je oprávnený reklamovať škody z prepravy vozňových zásielok. K reklamácii musí priložiť doklady podľa predmetu reklamácie nasledovne:

Zákazníci zodpovední zo Zmluvy, Dohody alebo prepravnej zmluvy majú:

- Právo na vrátenie prepravného a preplatku na prepravnom;
 - Právo si môže uplatňovať objednávateľ na základe
 - časti vnútroštátneho NL, prípadne kópie, vo vnútroštátnej preprave
 - časti NL CIM, prípadne kópie, v medzinárodnej preprave
 - dokladu o realizácii platby
 - Zmluvy a Dohody
- Právo na vrátenie súm vyúčtovaných mimo NL;
 - Právo si môže uplatniť zákazník na základe
 - predloženej faktúry vyhotovenej dopravcom
 - príslušných dokladov
 - Zmluvy a Dohody

- Právo na čiastku alebo náhradu preukázanej škody pri prekročení dodacej lehoty;
Právo si môže uplatniť prijímateľ alebo objednávateľ na základe
 - časti vnútroštátneho NL, prípadne kópie, vo vnútroštátnej preprave
 - časti NL CIM, prípadne kópie, v medzinárodnej preprave
 - dokladu o výške škody, pričom len vystavenie škodovej faktúry je nedostatočné preukázanie vzniknutej škody
- Právo na náhradu za čiastočnú alebo úplnú stratu alebo poškodenie zásielky;
Právo si môže uplatniť prijímateľ alebo odosielateľ na základe
 - časti vnútroštátneho NL, prípadne kópie, vo vnútroštátnej preprave
 - časti NL CIM, prípadne kópie, v medzinárodnej preprave
 - Súpisu skutkovej podstaty
 - dokladu o cene
- Právo na čiastku za prekročenie dodacej lehoty;
Právo si môže uplatniť prijímateľ zásielky na základe
 - časti vnútroštátneho NL, prípadne kópie, vo vnútroštátnej preprave
 - časti NL CIM, prípadne kópie, v medzinárodnej preprave

Za doklad na nárokovanie si práva z prepravnej zmluvy sa považuje aj náhradný NL vydaný dopravcom.

Prijímateľ, odosielateľ, objednávateľ neuplatňujú svoje práva proti dopravcovi a dopravca neuplatňuje svoje práva proti prijímateľovi, odosielateľovi, objednávateľovi, ak v jednotlivých prípadoch škoda vzniknutá na vozňovej zásielke neprevyšuje sumu 33.- €.

Platca dovozného, prepravného a iných poplatkov neuplatňuje svoje práva voči dopravcovi a dopravca neuplatňuje svoje práva voči platcovi, ak rozdiel nepresahuje pri vozňovej zásielke čiastku 3,3.- €.

Reklamácia sa musí podať písomne s uvedením dôvodov a výšky požadovanej sumy. K reklamácií je potrebné pripojiť všetky požadované doklady v origináli. Ak neboli k reklamácií pripojené určené doklady, dopravca ihneď vyzve prepravcu na predloženie chýbajúcich dokladov, určí pritom lehotu na predloženie, najviac 15 dní.

V záujme včasného a správneho vybavenia má reklamácia obsahovať:

- predmet reklamácie
- stručné zdôvodnenie práva reklamujúceho
- reklamovanú sumu osobitne pre každú jednotlivú požiadavku s odvolaním sa na príslušný relevantný doklad (nákladný list alebo jeho druhopis, doklad o zaplatených čiastkách a pod.)
- súpis dokladov priložených k reklamácií
- dátum, podpis reklamujúceho; a ak je to právnická osoba aj odtlačok pečiatky

Jednou reklamáciou si môže prepravca uplatňovať:

a., iba jedno právo na náhradu za:

- úplnú alebo čiastočnú stratu
- poškodenie

b., viac práv toho istého druhu, okrem práva uvedeného pod písmenom a/ tohto bodu c., právo na čiastku za prekročenie dodacej lehoty.

Práva uvedené v bode b/, ktoré vyplývajú prepravcovi zo Zmluvy o preprave vecí je prepravca povinný uplatniť na adrese: Express Group, a.s., Plynárska 7/B, 821 09 Bratislava bez zbytočného odkladu, najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa uzatvorenia prepravnej zmluvy.

Táto lehota začína plynúť nasledujúci deň po dni, v ktorom vznikol nárok na uplatnenie reklamácie. Ak ide o reklamáciu týkajúcu sa poškodenia zásielky, uplatňuje prepravca práva z prepravnej zmluvy do 2 mesiacov od prevzatia zásielky prijímateľom. Lehota začína plynúť nasledujúcim dňom odo dňa prevzatia zásielky prijímateľom. Ak je posledný deň tejto lehoty

deň pracovného voľna a pokoja, považuje sa lehota za zachovanú, ak bola reklamácia podaná na pošte v nasledujúci pracovný deň.

Prevzatie osobne predloženej reklamácie potvrdí dopravca na odpise reklamačného podania.

Dopravca je povinný vybaviť podanú reklamáciu alebo upovedomiť prijímateľa, odosielateľa alebo objednávateľa o uznaní alebo zamietnutí jeho požiadavky do 30 dní odo dňa doručenia reklamácie poštou, prípadne odo dňa osobného predloženia dopravcovi.

Ak je posledný deň tejto lehoty deň pracovného voľna alebo pokoja, považuje sa lehota za zachovanú, ak bola vybavená reklamácia podaná na pošte v nasledujúci pracovný deň.

Ak dopravca považuje reklamáciu za oprávnenú, oznámi prijímateľovi, odosielateľovi alebo objednávateľovi priznanú sumu. Predložené originály dokladov dopravca prijímateľovi, odosielateľovi alebo objednávateľovi vráti, okrem kópie Súpisu skutkovej podstaty, dokladu o cene a splnomocnenia, ak bolo k reklamáci predložené. Ak uzná reklamáciu len čiastočne, oznámi prijímateľovi, odosielateľovi alebo objednávateľovi výšku priznanej sumy a dôvody svojho rozhodnutia s poukazom na príslušné ustanovenia tohto poriadku alebo tarify. Dopravca vráti prepravcovi originály dokladov, s výnimkou kópie Súpisu skutkovej podstaty, dokladu o cene a splnomocnenia, ak bolo k reklamáci predložené.

Ak dopravca zamietne reklamáciu úplne, oznámi prijímateľovi, odosielateľovi alebo objednávateľovi dôvody svojho rozhodnutia. Zároveň mu vráti všetky doklady priložené k reklamáci, okrem splnomocnenia, ak bolo k reklamáci predložené.

3.3 Náhrada škody z prepravy

Ak je dopravca podľa ustanovení tohto poriadku povinný nahradiť úplnú alebo čiastočnú stratu prijímateľovi, odosielateľovi alebo objednávateľovi bez náhrady ďalšej škody, vyplatí mu sumu vypočítanú podľa preukázateľne stanovených nákladov.

Náhrada za škodu na prepravovanom tovare sa vypočíta podľa ceny, ktorú mala vozňová zásielka v čase, keď bola podaná na prepravu.

Doklad o cene je faktúra dodávateľa, prípadne iný doklad o zaplatení tovaru, ktorého strata alebo poškodenie je predmetom reklamácie.

Cena dovezeného tovaru sa určuje podľa ceny určenej v tuzemsku príslušným colným úradom.

Ak skutočnú výšku reklamovanej sumy nemožno určiť spôsobom uvedeným v predchádzajúcich bodoch alebo na základe dohody, cena pre vypočítanie výšky náhrady sa určí znaleckým posudkom. Prijímateľ, odosielateľ alebo objednávateľ hradí náklad znaleckého odhadu, ak je odhadnutá cena nižšia ako cena požadovaná.

Pri poškodení alebo čiastočnom znehodnotení vozňovej zásielky je dopravca povinný zaplatiť prijímateľovi, odosielateľovi alebo objednávateľovi rozdiel medzi cenou, ktorú mala zásielka v čase prevzatia na prepravu a cenou, ktorú má ako poškodená alebo čiastočne znehodnotená pri jej vydaní prijímateľovi.

3.4 Zodpovednosť dopravcu za škodu na zásielke

Dopravca sa svojej zodpovednosti za stratu alebo poškodenie zbaví, ak stratu alebo poškodenie spôsobili:

- a) okolnosti, ktoré dopravca nemohol odvrátiť, t. j.
 - okolnosti, ktoré majú povahu živelnej pohromy (napr. povodeň, a pod.)
 - neodvrátiteľné konanie tretích osôb (napr. vojna, štrajk, teroristický útok a pod.)
- b) odosielateľ alebo prijímateľ:
 - nesprávnym naložením a zabezpečením zásielky

- nedostatočným zabezpečením zásielky pred kvapkami kovu roztaveného trakčného vedenia a pred poveternostnými vplyvmi a pod.
- c) chyby zásielky:
 - chyby materiálu, výrobné chyby
- d) chyby obalu alebo balenia:
 - obal chýbal, bol nedostatočný alebo inak chybný
- e) zvláštna povaha zásielky:
 - zásielka samozápalná, výbušná, horľavá, krehká, hrdzavejúca, hnijúca, zaparujúca sa, mrznúca, trúsiaca sa, vysychajúca

Pri tovare, ktorý pre svoju zvláštnu prirodzenú povahu stráca počas prepravy na hmotnosti, dopravca zodpovedá bez ohľadu na vzdialenosť prepravy len za tú časť straty na hmotnosti, ktorá presahuje hranicu:

- 4 % - pri zásielkach koksu podaného na prepravu vo vlhkom stave
- 2 % - pri kvapalinách alebo pri tovare podanom na prepravu vo vlhkom stave
- 0,5 % - pri ostatnom tovare

3.5 Likvidácia zásielky

Doprovca upovedomí objednávateľa o predpokladanej likvidácii zásielky faxom alebo e-mailom. Dopravca pristúpi k likvidácii zásielky po piatich dňoch od podania správy o predpokladanej likvidácii objednávateľovi, prípadne ním určenej osobe. Za tento čas dopravca účtuje objednávateľovi poplatok prestoj vozňa (stojné). Ak dôjde k samotnej likvidácii zásielky môže sa čas pre výpočet poplatku prestoj vozňa (stojné) predĺžiť o dobu likvidácie, najviac však o 3 dni. Výťažok likvidácie využije dopravca na výdavky viažuce sa na zásielku a zvyšok vydá na požiadanie objednávateľovi. Ak však tento výťažok nepostačuje na pokrytie výdavkov viažucich sa na zásielku, je objednávateľ povinný uhradiť dopravcovi časť nepokrytých výdavkov.

4 Preprava za osobitných podmienok

4.1 Preprava mimoriadnej vozňovej zásielky

Za mimoriadnu vozňovú zásielku sa považuje vozňová zásielka, ktorá svojimi vonkajšími rozmermi, hmotnosťou alebo povahou spôsobuje dopravcovi osobitné prevádzkové ťažkosti, a preto sa môžu prijať na prepravu len za osobitných technických alebo prevádzkových podmienok. Je to vozňová zásielka, ktorá nezodpovedá záväzným ustanoveniam predpisov o nakladaní tovaru do železničných vozňov, stanovených Smernicami nakladania UIC.

Najčastejšie sa vyskytujúce dôvody zaradenia vozňovej zásielky medzi mimoriadne:

- prekročenie nakladacej miery (vozňová zásielka svojimi rozmermi prekračuje obmedzenie nakladacej miery stanovené pre príslušnú trať),
- vozňová zásielka, ktorá vzhľadom na polohu ťažiska nákladu vyžaduje osobitné opatrenia, aby nebola ohrozená bezpečnosť prevádzky,
- vozňová zásielka, ktorá svojou dĺžkou presahuje krajinú nápravu alebo otočný čap podvozkového vozňa nad hranicu povolenú Smernicami nakladania UIC,
- vozňová zásielka predmetov dlhých viac ako 36 m,
- železničné vozidlá, ktoré nemajú označenie RIV alebo RIC,
- železničné vozidlá o rozchode 1520 mm, previazané na rozchod 1435 mm, a to vozne obrysu O-VM a 1-VM a vozne bez označenia MC, bez ohľadu na ich obrys (vozne bez označenia RIV a vozne, ktorých nakladacia miera je prekročená konštrukciou vozňa),
- železničné podvozkové nákladné vozne (prázdne aj naložené) so vzdialenosťou otočných čapov 19 000 mm a viac.

Pri mimoriadnych vozňových zásielkach nie je dovolená zmena prepravnej zmluvy, okrem prípadu, ak by sa preprava mala ukončiť v niektorej stanici, ktorá leží na stanovenej prepravnej ceste. Nové podanie mimoriadnej vozňovej zásielky je dovolené len vtedy, keď sa osobitne dohodli podmienky na ďalšiu prepravu.

4.2 Preprava koľajových vozidiel na vlastných kolesách

Koľajovými vozidlami na vlastných kolesách z hľadiska tohto poriadku sú dopravné prostriedky (NHM 8601-8606), prepravované na vlastných kolesách po dopravnej ceste, okrem koľajových vozidiel patriacich dopravcovi.

Za prepravu koľajových vozidiel na vlastných kolesách sa počíta dovozná a poplatky podľa Tarify.

Každé koľajové vozidlo na vlastných kolesách musí byť podané spolu so samostatným nákladným listom.

Koľajový žerjav môže byť prijatý na prepravu len so sklopeným a zabezpečeným ramenom.

4.3 Preprava v cisternových vozňoch

Cisternové vozne sú určené na prepravu voľne naložených sypkých, kvapalných a plynných látok.

Pri preprave nebezpečného tovaru (nebezpečného odpadu) v cisternových vozňoch musia byť dodržané podmienky stanovené Poriadkom pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru (RID).

Cisternové vozne musia mať okrem predpísaných značiek a nápisov na oboch pozdĺžnych stranách vozňa alebo osobitných tabuliach umiestnené čitateľné nápisy značiek druhu tovaru, pre ktorý sa používajú. Pri preprave nebezpečných tovarov (nebezpečných odpadov) v cisternových vozňoch musia byť nápisy a označenia v súlade s RID.

V cisternových vozňoch je dovolené prepravovať tieto druhy tovaru:

- benzíny a benzínové zmesi, motorová nafta,
- oleje z ropy a dechtu - na kúrenie,
- liehoviny a víno,
- metanol,
- odpadový olej,
- rastlinné oleje a tuky,
- zvieracie a rybie tuky.

Odosielateľ môže naplniť cisternový vozeň do jeho hranice zaťaženia, pokiaľ neprichádza do úvahy iné hmotnostné obmedzenie na prepravnej ceste. Ak to nie je možné, plní ho do najvyššieho dovoleného využitia ložného priestoru. Pri plnení cisternových vozňov nebezpečnými látkami (nebezpečnými odpadmi) je prepravca povinný dodržať stupeň plnenia nádrže podľa podmienok stanovených v RID.

Odosielateľ je povinný cisternový vozeň riadne uzavrieť, svojimi prostriedkami utesniť plniace a vypúšťacie zariadenie a naskrutkovať prevlečné matice výpustov. Poistný ventil cisternového vozňa nesmie mať výpustný otvor uzatvorený. Pri cisternových vozňoch s vykurovacími hadmi vykurovacie parné ventily počas prepravy musia byť zatvorené.

Odosielateľ je povinný zaplombovať všetky uzávery naloženého cisternového vozňa pred jeho odovzdaním na prepravu. Pri naložených cisternových vozňoch sa plombujú horné príklopy (veká dómu) a plomby sa zavesia i na koleno vretena stredového ventilu(hlavný uzatvárací ventil), na koleso posúvača vypúšťacieho ventilu alebo na kľuku rýchlo vypúšťacieho ventilu. Vypúšťací otvor ventilu musí byť zabezpečený uzatváracou maticou (prevlečná matica), ktorá musí byť zaplombovaná, ak má dierky na prevlečenie plomb. Zaplombovanie naloženého cisternového vozňa musí byť účelné a musí zabezpečiť indikovanie neporušenosti prepravovaného tovaru počas celej prepravnej cesty.

Odosielateľ musí zapísať v nákladnom liste, na mieste určenom pre pomenovanie tovaru slovami „Zaplombované odosielateľom“ s uvedením počtu a čísel zavesených plomb.

Ak prepravca zaplombuje prázdny cisternový vozeň, záznam o zaplombovaní, počet a čísla plomb uvedie v stĺpci 11 nákladného listu vnútroštátnej prepravy „Pomenovanie tovaru“, použitého ako písomné vyhlásenie.

Prijímateľ je povinný stočiť obsah cisternového vozňa bez zvyškov a po stočení je povinný riadne uzatvoriť stredový ventil, bočné vypúšťacie ventily a naskrutkovať prevlečné matice výpustov.

Ak sa počas prepravy zistí, že z cisternového vozňa obsah vyteká, musí sa cisternový vozeň, pokiaľ ho nemožno ihneď bezpečne a spoľahlivo opraviť, vždy prečerpať.